

“АГРИА-Агроиндустриска групација” ДООЕЛ ВЕЛЕС

Ул. Благој Ѓорев бр.92 Велес

**Подружница Свињарска фарма „Агриа“ с. Долно Чичево,
Локација: Населено место без уличен систем бр.1, Градско**

ПЛАН ЗА СПРАВУВАЊЕ СО ХАВАРИИ И ВОНРЕДНИ СОСТОЈБИ

Содржина:

1.	ЦЕЛ И ПОДРАЧЈЕ НА ПРИМЕНА	3
2.	ОПШТИ КАРАКТЕРИСТИКИ НА ИНСТАЛАЦИЈАТА	3
3.	ОРГАНИЗАЦИОНА ПОСТАВЕНОСТ И ОДГОВОРНОСТИ	3
4.	ИДЕНТИФИКАЦИЈА НА ГЛАВНИ РИЗИЦИ И ХАВАРИИ	3
5.1	Технолошки хаварии	4
5.2.	Природни непогоди	4
5.	ОПЕРАТИВНИ ПРОЦЕДУРИ ПРИ ХАВАРИЈА	5
5.1.	Постапка во случај на пожар	5
5.2.	Справување со истекување на отпад (Ѓубриво)	5
5.3.	Прекин на електрична енергија	5
5.4.	Енормна смртност и заразни болести	5
6.	ПЛАН ЗА ЕВАКУАЦИЈА И ПРВА ПОМОШ	6
6.1.	Евакуација на луѓе и МТС	6
6.2.	Прва медицинска помош	6
7.	ТЕХНИЧКА РЕСУРСИ И ОПРЕМА ЗА ИТНИ СИТУАЦИИ	6
8.	ИЗВЕСТУВАЊЕ И КОМУНИКАЦИЈА	6
9.	ОБУКИ И ПРАКТИЧНИ ВЕЖБИ	7
10.	МОНИТОРИНГ И ПРОВЕРКА НА ПЛАНОТ	7

Инсталација: Свињарска фарма „АГРИА“ – с. Долно Чичево
Оператор: „АГРИА-Агроиндустриска групација“ ДООЕЛ Велес

1. ЦЕЛ И ПОДРАЧЈЕ НА ПРИМЕНА

Овој План се заснова на реални проценки на можните опасности по вработените, објектите, инфраструктурата и животната средина. Неговата примарна цел е воспоставување на систем за **превенција, рано известување и ефикасно дејствување** при вонредни состојби за да се минимизираат штетите врз здравјето на луѓето, благосостојбата на животните и квалитетот на околината.

2. ОПШТИ КАРАКТЕРИСТИКИ НА ИНСТАЛАЦИЈАТА

Фармата е лоцирана во с. Долно Чичево и се простира на површина од **176.835 м²**. Комплексот се состои од **18 објекти од тврда градба**, вклучувајќи хали за одгледување, управна зграда, ветеринарна амбуланта, лабораторија, работилница и трафостаница. Проектираниот капацитет е **30.000 гоеници годишно**. Фармата е поврзана со локален асфалтиран пат кој овозможува непречен пристап на возила за итна помош и противпожарни возила.

3. ОРГАНИЗАЦИОНА ПОСТАВЕНОСТ И ОДГОВОРНОСТИ

Управувањето со вонредни состојби е хиерархиски организирано:

- **Управител (Перо Колевски):** Одговорен за обезбедување на потребната опрема и одобрување на плановите.
- **Директор на фарма (Ана Мијакова Мурџева):** Директна координација на терен при инцидент.
- **Одговорен за контрола на производството:** Врши месечна проверка на функционалноста на безбедносната опрема.
- **Тим за заштита на животна средина:** Идентификација на ризици и мониторинг на критични точки.
- **Тим за евакуација и прва помош:** Обучени вработени за специфични задачи.

4. ИДЕНТИФИКАЦИЈА НА ГЛАВНИ РИЗИЦИ И ХАВАРИИ

Врз основа на технолошкиот процес и географската локација, идентификувани се следните ризици:

5.1 Технолошки хаварии

- **Пожар и експлозија:** Највисок ризик од неисправна ел. инсталација, грејни тела или човечко невнимание.
- **Истекување на течно свинско ѓубриво:** Ризик од преполнување на лагуните или дефект на вакуумскиот канализационен систем.
- **Прекин на снабдување со енергија:** Критично за вентилацијата и системите за автоматско хранење.
- **Биосигурносен инцидент (Епидемии):** Внесување на заразни болести кои можат да го загрозат целиот сточен фонд.

Вид на хаварија	Опис на ризикот	Оперативни мерки за справување
Пожар	Краток спој во електрична инсталација или намерно подметнување.	Веднаш се исклучува напојувањето. Се пристапува кон гасење со рачни ПП апарати или хидрантска мрежа. Се известува ПП служба.
Истекување течно ѓубриво	Дефект на подземната канализација преполнување лагуните.	Пренасочување на отпадот кон или помошните лагуни. Итна поправка на на цевководниот систем.
Прекин електрична енергија	Прекин во надворешната мрежа што влијае на вентилацијата хранењето.	Автоматско активирање на сопствени дизел-генератори за и одржување на виталните системи.
Биосигурносен инцидент	Пробив на патогени или епидемија во стадото.	Активирање на вонредни дезбарииери, забрана за влез, карантин и ветеринарен надзор.
Енормна смртност	Технолошка грешка или заразна болест.	Итно изнесување на труповите и нештетно отстранување во гробната јама со третман со вар и каустична сода.

5.2. Природни непогоди

- **Земјотреси:** Објектите се од тврда градба и можат да издржат помали потреси без опасност од рушење.
- **Снежни наноси:** Можен прекин на комуникацијата 10-20 дена во годината.
- **Поплави:** Ризик од поројни врнежи и неисправност на одводните канали.

5. ОПЕРАТИВНИ ПРОЦЕДУРИ ПРИ ХАВАРИЈА

5.1. Постапка во случај на пожар

- **Повикување помош:** Известување на ТППЕ на тел. 193.
- **Детекција:** Секој вработен што ќе забележи пожар мора веднаш да пристапи кон гасење со рачни ПП апарати.
- **Алармирање:** Давање сигнал со звонење и гласен сигнал „**ТРЕВОГА-ЕВАКУАЦИЈА**“.
- **Исклучување на енергија:** Овластено лице веднаш ја исклучува струјата од главната склопка.
- **Локализација:** Употреба на хидрантската мрежа (надворешна и внатрешна).

5.2. Справување со истекување на отпад (Ѓубриво)

- При дефект на одводната канализација, течниот отпад веднаш се пренасочува кон **помошните лагуни**.
- Во случај на застој кај биогасната централа (Вардар Био Процес), отпадот се складира во главните лагуни (капацитет 55.000 м³) каде може да стои до **6 месеци**.
- Итна поправка на цевководниот систем од страна на техничката служба.

5.3. Прекин на електрична енергија

- Автоматско или мануелно активирање на **двата сопствени дизел-генератори**.
- Приоритет се дава на вентилационите системи (кровни и сидни вентилатори) за да се спречи задушување на животните и зголемување на амонијакот.

5.4. Енормна смртност и заразни болести

- **Дезбариери:** Задолжително поминување преку дезбариери за сите возила и луѓе.
- **Третман на лешеве:** Угинатите животни се закопуваат во **земјена јама (гробница)** во кругот на фармата, со задолжителен третман со **вар и каустична сода**.
- **Карантин:** Сите нови животни мора да поминат период на изолација.

6. ПЛАН ЗА ЕВАКУАЦИЈА И ПРВА ПОМОШ

6.1. Евакуација на луѓе и МТС

- **Патишта:** Движење по означени асфалтни патеки кон излезите,
- **Собирно место:** Паркинг просторот кај главниот влез (Капија),
- **Приоритет:** Прво се спасуваат луѓето, потоа, животните на крај важните документи и компјутерска опрема.

6.2. Прва медицинска помош

- Повикување брза помош на **тел. 194** и транспорт до најблиската здравствена установа,
- На фармата постојат опремени ормани со завои, јод и ракавици.
- **Обучен персонал:** Марија Колевска, Данчо Димов, Емилија Мурџева,

7. ТЕХНИЧКА РЕСУРСИ И ОПРЕМА ЗА ИТНИ СИТУАЦИИ

За ефикасно дејствување, инсталацијата располага со:

- **Два генератори** за снабдување со енергија во случај на хаварија на мрежата.
- **Противпожарна заштита:** Рачни ПП апарати распоредени по објекти, надворешна хидрантска мрежа (притисок 6 бари) и громобранска инсталација.
- **Лагунарен систем:** Вкупен капацитет од 66.000 м³ во 4 лагуни (две главни и две помошни) за безбедно складирање на течниот отпад до 6 месеци.
- **Медицинска помош:** Опремени ормани за прва помош и обучен персонал за нивна употреба.
- **Комуникација:** Фиксни и мобилни телефони достапни 24/7.
- **Лична заштита:** Маски, ракавици, скафандери и заштитни чизми.

8. ИЗВЕСТУВАЊЕ И КОМУНИКАЦИЈА

Во случај на настаната хаварија со значително влијание, операторот е должен веднаш да ги извести:

- **Полицијата (192)** доколку има сомнеж за намерно подметнување,
- **Министерството за животна средина (МЖСПП),**
- **Центарот за управување со кризи (ЦУК) на тел. 195,**
- **Локалната самоуправа (Општина Градско).**

Извештајот што ќе го достави мора да содржи податоци за: околностите, време и место, опис на инцидентот, присутните опасни супстанции, проценка на последиците по здравјето и преземените вонредни мерки за санација.

Да ги информира соседите и локалното население доколку хаваријата влијае надвор од границите на инсталацијата.

9. ОБУКИ И ПРАКТИЧНИ ВЕЖБИ

- **Редовни обуки:** Еднаш годишно сите вработени се обучуваат за БЗР и заштита на животната средина.
- **Противпожарни вежби:** На секои две години за проверка на подготвеноста.
- **Едукација за прва помош:** Континуирано спроведувана од одговорното лице.
- **Практични вежби:** Периодично спроведување на хипотетички сценарија (пр. пожар) за проверка на брзината на реакција на тимот

10. МОНИТОРИНГ И ПРОВЕРКА НА ПЛАНОТ

Овој План ќе се ревидира и ажурира при секоја значајна промена во технологијата или опремата на фармата. Одговорниот за ЖС води евиденција за сите настанати инциденти и спроведени корективни мерки.

Изработил: Одговорен за заштита на животна средина
Елена Кузманова

Одобрил: Управител на „АГРИА-ГРУП“ ДООЕЛ ВЕЛЕС
Перо Колевски